

ŠKOLSKO/OPĆINSKO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2009. GODINE
5. RAZRED

Zaporka _____ Bodovi _____

2

1. Pored slova upiši nazive pojmova koji su njima označeni na globusu.

A _____

B _____

C _____

2

2. Što od navedenog je vidljivo na globusu? (zaokruži slovo uz točan odgovor)

a) cijela Zemljina os

b) djelovanje sile teže

c) polovica Zemlje

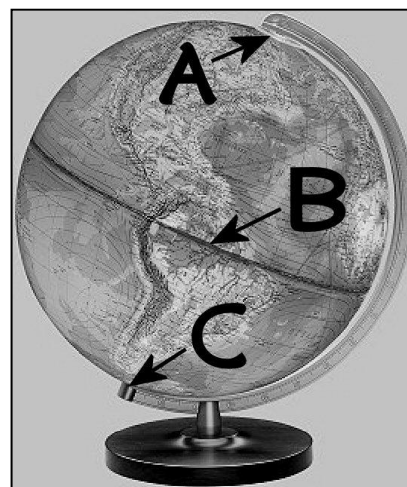
U sljedećim zadacima zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

2

3. Koliko iznosi površina Zemlje?

a) 210 milijuna km²

b) 310 milijuna km²

c) 410 milijuna km²

d) 510 milijuna km²

2

4. Koja od tvrdnji o geografskoj mreži je točna?

a) Na globusu su sve paralele jednako dugačke.

b) Početni meridijan prolazi kroz grad Pariz.

c) Na globusu paralele imaju oblik kružnica.

d) Na globusu meridijani imaju oblik kružnica.

2

5. Koji od navedenih kontinenata ne pripada Starome svijetu?

a) Afrika

b) Australija

c) Azija

d) Europa

2

6. Tko je bio zapovjednik ekspedicije koja je prva uspješno oplovila Zemlju?

a) Kristofor Kolumbo

b) Fernando Magellan

c) James Cook

d) Marco Polo

3

7. Na prikazu Zemlje su obilježeni meridijani i paralele na svakih 10° udaljenosti. Podebljaj:

• meridijan koji se nalazi na 30° zapadno od početnog meridijana

• paralelu koja se nalazi na 60° južno od ekvatora

3

8. Opisima svemirskih tijela pridruži slova ispred njihovih naziva.

_____ kruže oko Sunca i nemaju vlastite svjetlosti

_____ manja nebeska tijela koja kruže oko planeta

_____ užarena nebeska tijela visoke temperature i

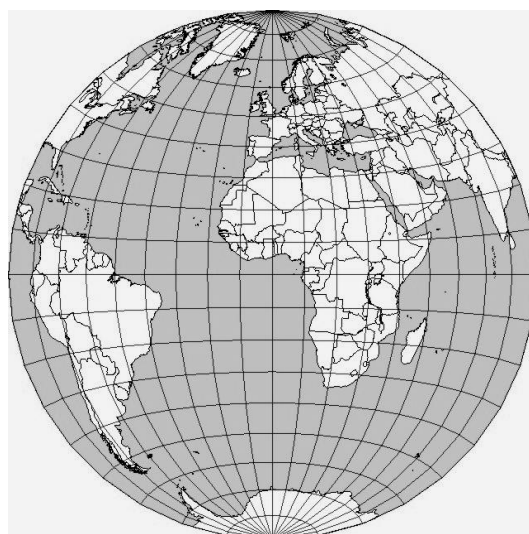
vlastite svjetlosti

A – zvijezde

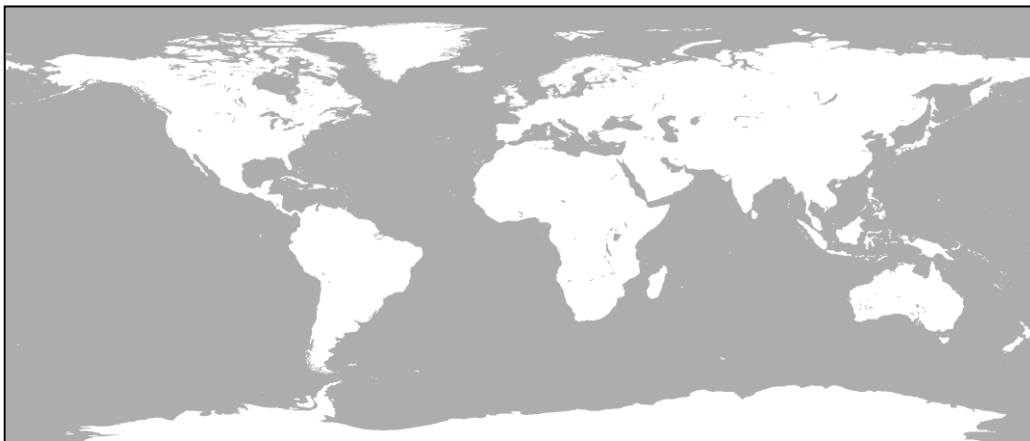
B – planeti

C – meteori

D – prirodni sateliti

Na karti svijeta riješi sljedeće zadatke.

2

9. Obilježi slovom A najjužniji kontinent. To je _____.

3

10. Obilježi slovom B najmanji kontinent preko kojeg prelazi početni meridijan. To je _____.

3

11. Slovom C obilježi kontinente koji imaju obalu na Indijskom oceanu.

2

12. Najmanji ocean obilježi brojkom 1, a najveći brojkom 2.

3

13. U tekstu se nalaze tri pogrešna pojma. Zaokruži pojmove, upiši ih u donju tablicu i pored njih napiši ispravne pojmove.

Zemlju možemo podijeliti na polovice koje se nazivaju polutke. Ekvator dijeli Zemlju na sjevernu i istočnu polutku. Zemlju možemo podijeliti i na kopnenu i vodenu polutku. Veći dio kopnene polutke prekriva kopno, a središte vodene polutke nalazi se u Atlantskom oceanu.

POGREŠAN POJAM	ISPRAVAN POJAM

Dopuni tvrdnje u sljedećim zadacima.

2

14. Mjesečeva mijena u kojoj se vidi pun Mjesec naziva se _____, a mjesečeva mijena u kojoj se Mjesec ne vidi (ili se vidi tek tanak Mjesečev srp) naziva se _____.

2

15. Sva mjesta u Hrvatskoj nalaze se _____ od početnog meridijana i _____ od ekvatora.

2

16. Ljeto na južnoj polutci počinje _____, a ljeto na sjevernoj polutci počinje _____ (upiši nadnevke)

2

17. Razlika pojasnih vremena dva susjedna pojasa iznosi _____ (upiši koliko sati iznosi vremenska razlika), a pojasno vrijeme raste prema _____ (upiši naziv strane svijeta).

2

18. Na zidnoj karti svijeta nizine se prikazuju _____ bojom, a more i vode na kopnu _____ bojom.

Sljedeće zadatke riješi na skici toplinskih pojasa.

2

19. Kosim crtama iscrtaj žarki pojas.

2

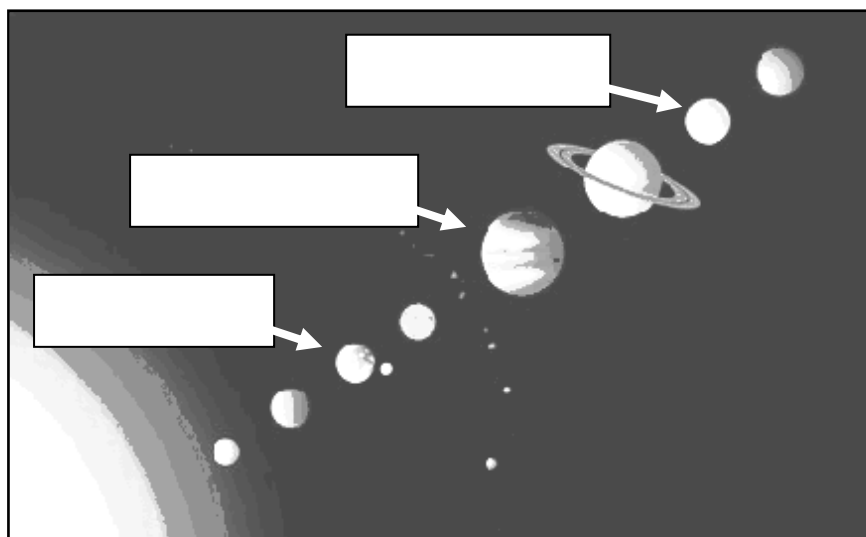
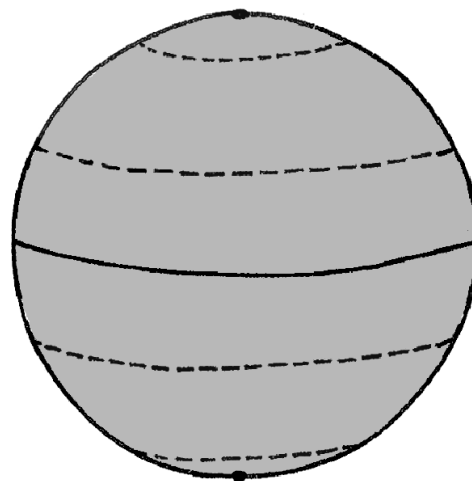
20. Toplinski pojas u kojem je Hrvatska obilježi znakom X. To je

3

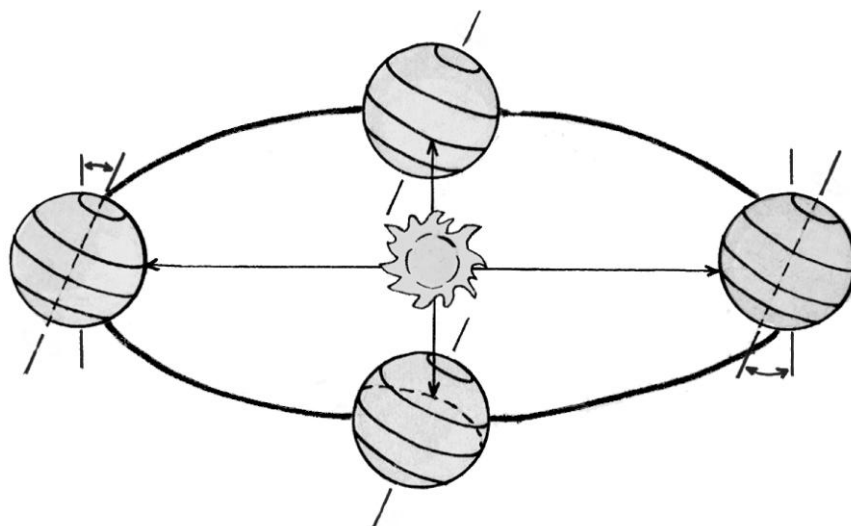
toplinski pojas.
21. Podebljaj paralelu koja predstavlja granicu između sjevernog hladnog i sjevernog umjerenog pojasa. Ta se paralela naziva

3

22. Na skici Sunčevog sustava upiši nazive obilježenih planeta.

Sljedeće zadatke riješi na skici Zemljine revolucije

2

23. Na liniji koja prikazuje putanju Zemlje oko Sunca obilježi strjelicom smjer kojim se giba Zemlja.

2

24. Zaokruži položaj u kome se Zemlja nalazi u trenutku zimskog suncostaja na sjevernoj polutci.

2

25. Prekriži položaj u kojem se Zemlja nalazi 23. rujna.

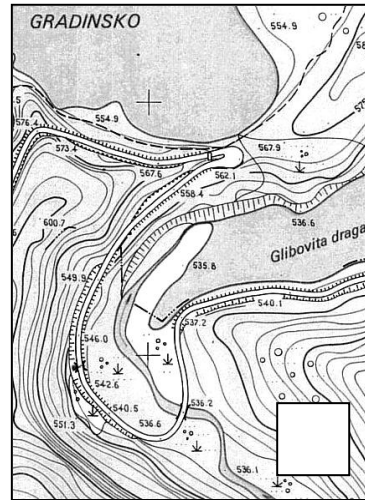
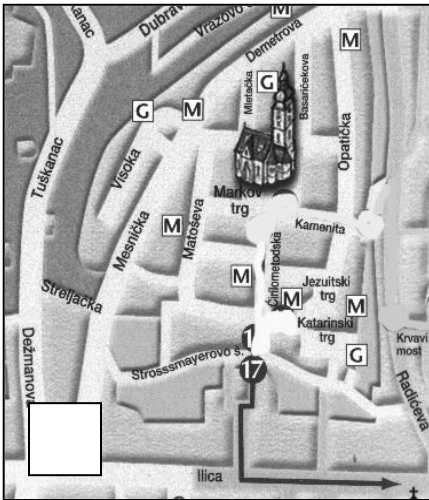
2

26. Ispod topografskih znakova upiši njihovo značenje.

3

27. U kvadratiće na priloženim kartama upiši odgovarajuće slovo za vrstu karte.

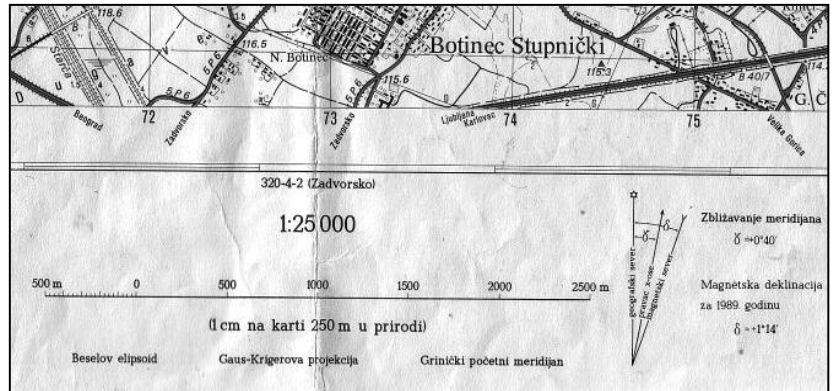
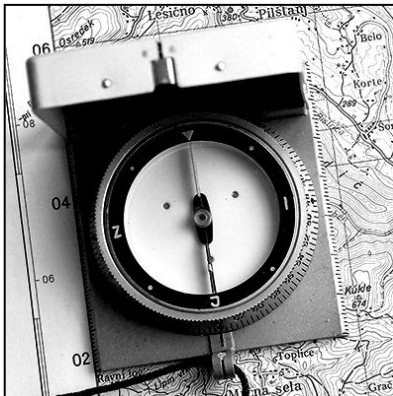

A – politička karta
B – cestovna karta

C – plan grada
D – topografska karta

3

28. Na fotografiji kompasa strjelicom obilježi smjer istoka. Strelicu povuci od sredine do ruba kompasa.

3

29. Na gornjem isječku topografske karte zaokruži grafičko, a prekriži brojčano mjerilo.

2

30. Naprava koja odašilje radio-signale u okolinu, prima ih kada se odbiju od nekog predmeta, te na ekranu očitava položaj tog predmeta naziva se _____.